

Vuoden 2023 tilinpäätös

KHALL § 89
14/02.06.01.03/2024

Valmistelija Talousjohtaja Sari Myllykoski-Hanhela

Oulaisten kaupungin vuoden 2023 tilinpäätös on valmisteltu hallintokunnissa ja hallintokeskuksessa. Tilinpäätös on laadittu soveltaen kirjanpitolautakunnan kuntajoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Kuntalain (410/2015) 112 §:n mukaan kunnan kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan lisäksi kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja kirjanpitolain ja kuntalain 113 - 116 §:n soveltamisesta.

Kunnan tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimista ohjeistetaan tarkemmin kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamassa yleisohjeessa. Tilinpäätöslaskelmat laaditaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaisiin kaavoihin. Liitetietojen antamisessa noudatetaan kuntajaoston antamaa yleisohjetta. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä (Kuntal 113 §).

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnan hallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja tai pormestari.

Kuntalain 115 §:n mukaan: "Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot

sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä".

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tilintarkastajan on kuntalain 123 §:n mukaan toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastajan on tarkastettava:

1. onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti;
2. antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta;
3. ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita;
4. onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tilintarkastajan tulee noudattaa valtuuston ja tarkastuslautakunnan antamia ohjeita, jolleivät ne ole ristiriidassa lain, hallintosäännön tai julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa. Havaitsemistaan olennaisista epäkohdista tilintarkastajan on ilmoitettava viipymättä kunnanhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Kuntalain 125 § säätelee tilintarkastuskertomusta ja sen käsittelyä. Valtuustolle annettavassa kertomuksessa on esitettävä tarkastuksen tulokset ja myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus. Hyväksyessään tilinpäätöksen valtuusto päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille. Kunnan tilinpäätös ja siihen sisältyvät asiakirjat ovat julkisia sen jälkeen, kun kunnanhallituksen

jäsenet ja kunnanjohtaja ovat allekirjoittaneet tilinpäätöksen (JulKL6 §)

Vuoden 2023 tilinpäätös

Tilinpäätös vuodelta 2023 on oheismateriaalina (eritelty kaupunki ja viemärilaitos). Viralliset tilinpäätöslaskelmat ovat tilinpäätöksen luvussa 4. (tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma, konsernilaskelmat).

Tilinpäätöksen alussa on toimintakertomus, jossa on käyty läpi kokonaistalouden näkökulmasta olennaisia tapahtumia toiminnassa ja taloudessa. Tuloksen muodostumista ja rahoitusta on tarkasteltu kolmelta viime vuodelta (2021- 2023) ja mukana ovat myös tunnusluvut. Tilinpäätös sisältää myös talousarvion toteutumista koskevat osat (käyttötaloustoimielimittäin ja vastuualueittain, tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä investoinnit hankkeittain ja yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta). Viralliset tilinpäätöslaskelmat ovat vuosilta 2022 ja 2023, tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilitarkastajan tilinpäätösmerkintä ovat tilinpäätöksen luvussa 6.

Käyttötalous 2023

Vuosi 2023 oli ensimmäinen toimintavuosi, kun Hyvinvointialue Pohde on vastannut Pohjois-Pohjanmaan alueen sote-palveluista sekä palo- ja pelastustoimen tehtävistä. Kaupungin henkilöstöstä noin (250 hlöä) puolet siirtyi uuteen Pohteen organisaatioon hyvinvointialueelle. Sote-uudistus näkyy vuoden 2023 tilinpäätöksessä sekä tulojen että menojen vähenemisenä. Kaupungin nettomenoista siirtyi noin 36,5 milj. euroa hyvinvointialueen vastattavaksi ja vastaavasti verorahoituksesta 32,9 milj. euroa hyvinvointialueen rahoitukseen.

Lisäksi vuoden 2023 alusta kaupungin ateria- ja siivouspalvelut on toteutettu In House yhtiö PPE-Köökki Oy:n toimesta ja myös kaupungin ateria- ja siivouspalveluhenkilökunta (n. 50 hlöä) siirtyi liikkeen luovutuksella yhtiön palvelukseen.

Oulaisten kaupungin tilikauden 2023 toimintatuotot olivat 5,8 milj. € (tot. 109,8 %). Toimintatuotot laskivat 42,3 %. Myyntituotot laskivat 71,7 % ja maksutuotot laskivat 83,5 %. Tuet ja avustukset olivat 1,3 milj. €, yhteismäärä väheni 44,0 %.

Toimintakuluja oli 26,9 milj. € (tot. 98,6 %), väheneminen 60,2 % vuodesta 2022 vuoteen 2023. Suurimmat erät toimintakuluissa ovat henkilöstökulut ja palvelujen ostot. Henkilöstökulut olivat 15,3 milj. € (tot. 101,3 %), väheneminen 14,9 milj. € (-49,2 %) ja palvelujen ostoihin käytettiin 7,2 milj. € (tot. 91,0 %), väheneminen 23,2 milj. € (-76,2 %).

Verotulot ja valtionosuudet 2023

Vuonna 2023 Oulaisten kaupungin tuloveroprosentti oli 9,36 %. Sote-uudistuksesta johtuen, kaikkien kuntien tuloveroprosentista leikattiin 12,64 %:n osuus hyvinvointialueiden rahoitukseen. Kiinteistöveroprosentit pysyivät vuoden 2018 tasossa. Myös yhteisöveron osuudesta leikattiin 1/3 osaa hyvinvointialueiden rahoitukseen.

Kokonaisuutena verotulototeutuma oli talousarvioon nähden hyvä ja toteutuma 104,7 %, joka on n. 0,740 milj. € enemmän kuin talousarviossa. Merkittävä syy hyvään verotulokertymään johtuu verohännistä, joita on tilitetty kuluvalle tilikaudelle vuoden 2022 veroprosenttien mukaan. Myös yhteisöveron tuottoa on tilitetty vuoden 2022 suuremman jako-osuuden mukaan. Jatkossa nämä kertaluontoiset verohännät eivät toteudu.

Kaiken kaikkiaan verotulot laskivat n. 11,3 milj. euroa (- 40,9 %) vuodesta 2022 vuoteen 2023. Kunnallisveron tuotto ylitti talousarvion n. 0,305 milj. euroa, myös kiinteistöverotuotto ylittyi n. 0,124 milj. euroa talousarvion. Yhteisöveron tuotto ylitti talousarvion n. 0,310 milj. euroa ja kertymä oli n. 0,479 milj. euroa matalampi vuoteen 2022 verrattuna.

Sote-leikkauksen jälkeen Oulaisten kaupungille kertyi valtionosuuksia 2023 vuonna 7,6 milj. euroa, valtionosuuksien lasku on 21,5 milj. euroa (- 74,0 %) vuodesta 2022. Peruspalvelujen valtionosuudeksi muodostui 6.242.957 euroa ja verotulomenetysten kompensatioksi 1.307.424 euroa.

Kokonaisuutena Oulaisten kaupungin verorahoitus ja valtionosuudet laskivat vuodesta 2022 noin 32,9 Milj.€ (57,9 %).

VEROTULOT	Ta	TP 2023	Tot.- %	TP2022	muutos	
					-%	muutos €
Kunnan tulovero	12 194 000	12 499 187	102,5	23 516 835	-46,9	-11 017 648
Kiinteistövero	2 111 000	2 235 428	105,9	2 117 421	5,6	118 007
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 363 000	1 673 352	122,8	2 115 830	-20,9	-442 478
Yhteensä	15 668 000	16 407 966	104,7	27 750 086	-40,9	-11 342 120
						0
VALTIONOSUUDET	7 554 733	7 550 381	99,9	29 089 351	-74	-21 538 970
						-32 881 090

Vuoden 2023 tuloslaskelman katteet (mukana kaupungin ja viemärlaitoksen luvut):

Oulaisten kaupungin vuoden 2023 tilikauden tulos on 49.263,15 ja tilikauden ylijäämä oli 398.845,71 euroa.

Toimintakate	- 21,9 milj. e
Vuosikate	1,4 milj. €
Tilikauden tulos	0,049 milj. €
Tilikauden ylijäämä	0,399 milj. €

Investoinnit 2023

Vuonna 2023 kaupungin investoinnit olivat yhteensä 3,2 € (3,5 milj. € v. 2022) ja saatujen rahoitus-osuuksien ja omaisuuden myyntituottojen jälkeen nettoinvestoineiksi jäi 3,1 € (3,3 milj. € v. 2022). Investoinneista maanhankintaan käytettiin yhteensä v. 2023 vain 20.000 € ja myyntituloja saatiin yhteensä 29.600 €.

Lainakanta 31.12.2023

Vuodenvaihteessa kaupungilla oli lainaa kaikkiaan n. 51,9 milj. € (v. 2022 36,8 milj.€). Lainaa nostettiin talousarvion puitteissa ja lainapääoma kasvoi 15,1 milj. euroa vuoden aikana. Lainapääomasta pitkäaikaista lainaa oli 14,6 milj.€ ja lyhytaikaista lainaa 37,3 milj.€. Asukasta kohti pitkäaikaista lainaa oli 1436 € ja lainaa kaikkiaan 7 438 €/as.

Oulaisten kaupungin taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertynyttä alijäämää 361.854,43 euroa. Vuoden 2023 tilikauden ylijäämä oli 398.845,71 euroa, joten taseen ylijäämä 31.12.2023 on 36.991,28

Esittelijä Kaupunginjohtaja Riikka Moilanen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus

1) esittää kaupunginvaltuustolle, että tilikauden 2023 tulokseen 49.263,15 € tehdään varausten muutos 249.600 € (viemärlaitoksen investointivarausten purkaminen) sekä tuloutetaan poistoeroa suunnitelman mukaisesti 99.982,56 € (perustuu investointirahaston aiempaan käyttöön Juho Oksan peruskorjauksen osalta, sekä Lehtopään kevyenliikenteenväylän investointiin), minkä jälkeen tilikauden ylijäämä 398.845,71 € kirjataan edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille. Kaupungin tase 31.12.2023 on tämän jälkeen ylijäämäinen 36.991,28 €;

2) allekirjoittaa vuoden 2023 tilinpäätöksen ja jättää tilinpäätöksen tilintarkastajien tarkastettavaksi; ja

3) saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi. Kaupunginhallitus oikeuttaa hallintokeskuksen tekemään tilinpäätökseen mahdollisia teknisluonteisia kirjoitus- ja laskuvirheiden korjauksia.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.